

nih srednjih singularitetah in njihovem uveljavljanju v Sloveniji v letu 1955, o temperaturnem obratu v spodnjem delu Ljubljanske kotline, o temperaturni mikroinverziji, o sedimentih iz atmosfere, o ladijskem opazovanju ob prehodu hladne fronte čez severni Jadran 25.—27. II. 1965, o smeri gibanja nevihtne aktivnosti v SRS, o sončnem siju na Kredarici, obsežnejše pa tudi o vetrovnih razmerah na predvidenem helikopterskem letališču na krovni ploščadi Kliničnega centra v Ljubljani (str. 50). Od tovrstnejših pomembnejših klimatskih pokazateljev pa je pisal o temperaturi morja pri Kopru, ob slovenski obali nasploh in pri Trstu, o temperaturi površinske plasti morske vode, o temperaturi zraka nad morjem, o izhlapevanju v Kopru, o spremembi temperature morja pri Kopru v odvisnosti od jakosti vetra, o temperaturnih razmerah severnega Jadrana v letu 1966, o ekstremnih temperaturah morja pri Kopru v obdobju 1958—1965, o meteoroloških vzrokih poplav Pirana, o temperaturah vode Blejskega jezera in zraka nad njim (referat na IV. mednarodnem alpskem kongresu), med najpomembnejšimi in najboljšežnejšimi (138 str. tipkopisa) pa je že omenjena doktorska disertacija »Spreminjanje temperaturnih in slanostnih razmer severnega Jadrana v korelaciji z dotokom rečne vode«.

V zadnjem času je Bernot posvetil veliko časa preučevanju snega in snežnih plazov. V ta namen ga je Hidrometeorološki zavod poslal v Davos in Innsbruck na seznanjanje z delom tamkajšnjih služb; po njihovem zgledu je v domovini organiziral službo snežnih plazov. Njegova so v zimskem času vsakodnevna jasna in precizna jutranja radijska poročila o stanju snežnih plazov v naših Alpah. V tem okviru je pisal tudi o preučevanju lavin v Sloveniji, za RSS pa je izdelal elaborat »Sneg in snežni plazovi: I. klasifikacija snega; II. klasifikacija plazov; III. nekaj plazov na Slovenskem« (str. 75). V zadnjem času pripravlja tudi osnove katastra snežnih plazov v Sloveniji; o tem in o lavinski službi je pisal v Razpravah 1975.

Jubilant je leta 1963 sestavil slovensko meteorološko bibliografijo, pisal je o ravnanju z mokrim termometrom na postaji III. reda, posebne omembe pa je vredna njegova knjižica »Vremenoslovje za planince«, ki jo je leta 1978 izdala Planinska zveza Slovenije (str. 81). V dnevnem časopisu in Planinskem vestniku občasno objavlja pregledne vremena za posamezne mesece in letna obdobja v Sloveniji. Aktivno se je udeležil več domačih geografskih zborovanj ter mednarodnih meteoroloških in nivojskih kongresov, posvetoval in seminarjev; o nekaterih od teh je poročal v Geografskem vestniku.

Skupaj s čestitkami želimo jubилantu obilo zdravja, da bi lahko še naprej bogatil klimatološko in z njo geografsko znanost.

Drago Meze

Geograf Dušan Košir — šestdesetletnik

Letošnjega avgusta (1983) bo dopolnil 60 let geograf Dušan Košir, stalni zunanji sodelavec Geografskega inštituta Antona Melika ZRC SAZU. Rodil se je 29. 8. 1923 v Lendavi, osnovno šolo, gimnazijo in univerzo pa je obiskoval v Ljubljani ter je leta 1949 diplomiral iz geografije, etnologije in zgodovine. Že leta 1948 se je zaposlil na Hidrometeorološkem zavodu SRS, kjer je zelo veliko pripomogel k ureditvi, kasneje pa tudi k posodobitvi obsežnega arhiva meteorološke dokumentacije. O njegovem delu na tem polju priča obsežen elaborat z naslovom »Pregled dela meteoroloških podatkov, nahajajočih se v arhivu Hidrometeorološkega zavoda LRS v Ljubljani, do vključno leta 1953« (286 strani). Pomembna pa je tudi njegova »Karta padavinskih postaj SR Slovenije za dobo 1. 1. 1951 — 1. 4. 1967« (Ljubljana HMZ SRS, 1967) in »Karta temperaturnih postaj SR Slovenije, za dobo 1. 1. 1851 — 1. 6. 1967« (Ljubljana, HMZ SRS, 1967). V to skupino del spada tudi članek »Ombrografske postaje« (Vestnik Hidrometeorološke službe LRS Slovenije, 1/1, 2, 3, 1954), v katerem je Košir kritično ocenil njihovo lokacijo pa tudi ustrezno različno vrednost pridobljenih podatkov. Pri prikazu Koširjevega dela pa ne smemo

prezreti tudi nekaterih njegovih povsem strokovnih del, kot so n.pr. »Določevanje homogenosti temperature zraka« (Letno poročilo meteorološke službe za leto 1963, HMZ SRS, Ljubljana 1963), »Določitev homogenosti letnih višin padavin za dobo 1931 — 1960« (Letno poročilo meteorološke službe za leto 1963, HMZ SRS Ljubljana 1963) in »Primerjava med termanskimi in ekstremnimi temperaturami« (Letno poročilo meteorološke službe za leto 1966, HMZ SRS Ljubljana 1966). Posebej pa je treba vrednotiti tudi Koširjev delež pri klimatskih opisih številnih krajev na Slovenskem. Tu naj omenimo samo najpomembnejše: »Klimatski opis območja Radencev« (Furlan—Košir, Ljubljana, HMZ SRS, 1961), »Kratek klimatski opis področja Grosuplje—Radohova vas« (Furlan—Košir, Ljubljana, HMZ SRS, 1961), »Klima Jezerskega in njena klimatsko-terapevtska vrednost« (Furlan—Košir, Ljubljana, MZ SRS, 1976), »Podnebje območja Golnika in njegova klimatsko-terapevtska vrednost« (Furlan—Košir, Ljubljana, MZ SRS, 1976), »Strokovni elementi in smernice s stališča klimatskih razmer in varstva zraka za prostorski plan občine Laško« (Hrček—Košir—Planinšek—Štefelj, Ljubljana, HMZ SRS 1980), »Klimatske razmere na območju Krke« (Zupančič—Košir—P. Pristov—Nosan—J. Pristov, Ljubljana, HMZ SRS, 1980), »Meteorološke razmere in varstvo zraka v Selški dolini« (Hrček—Štefelj—Košir, 1. del, Ljubljana HMZ SRS 1981) ter »Meteorološki elementi za UN Selške doline« (Hrček—Košir, Ljubljana, HMZ SRS 1981). Z obdelavo podatkov za »Klimatski atlas SFRJ 1931—1960« pa je Koširjevo delo že preseglo samo slovenski okvir.

Z izredno vneto in zavzetostjo pa je sodeloval Dušan Košir tudi pri proučevanju Slovenskega alpskega sveta. Njegovo zanimanje za ta svet je odkril že Melik in ga pritegnil k številnim tovrstnim proučevanjem na Univerzi, kasneje pa tudi na Geografskem inštitutu SAZU (sedaj Geografski inštitut Antona Melika ZRC SAZU), s katerim še vedno zelo uspešno sodeluje. Povedati moramo, da spada Dušan Košir med najstarejše pa tudi med najbolj stalne zunanje sodelavce tega inštituta. Sodeloval je pri proučevanju visokogorskih jezer, snežnih plazov in snežišč, kar je razvidno tudi iz številnih objavljenih del (Geografski zbornik 3, 6 in 7). Še pomembnejše pa je njegovo mesto pri rednih opazovanjih in merjenjih Triglavskega ledenika in ledenika pod Skuto, ki prav tako potekajo pod okriljem tega inštituta. Košir je začel z opazovanjem ledenika pod Skuto že leta 1946, pri proučevanjih Triglavskega ledenika pa sodeluje od leta 1948 dalje. Zato zasledimo njegovo ime v vseh publikacijah, ki poročajo o opazovanjih na tem področju (Geografski zbornik 3, 8 in 15). Objavil pa je tudi študijo »Klimatske razmere na Kredarici« (Geografski zbornik 9, 1965), ki zanimivo osvetljujejo odnos med klimo in sočasnim nihanjem Triglavskega ledenika, pa razpravo »Ledenik pod Skuto od leta 1955 do leta 1973« (Geografski zbornik 15, 1976), v kateri najdemo zaokrožen prikaz nihanja tega ledenika. Košir pa ne sodeluje samo pri rednih letnih opazovanjih v jeseni ob koncu vsakokratne talilne dobe, ampak se kot velik ljubitelj gora podaja v te višave tudi sam večkrat na leto in s tem bogati naše znanje o njenem življenju in nihanju v posameznih letih.

Dušana Koširja pa ne poznamo samo kot zavzetega opazovalca in ljubitelja gorske tišine, ampak tudi kot tihega, skromnega in zvestega prijatelja. Zato mu ob njegovem 60. jubileju in 37-letnem nepretrganem opazovanju slovenskih ledenikov iskreno čestitamo z željo, da bi še dolgo prav tako zavzeto sodeloval na naših vsakoletnih gorskih pohodih.

Milan Šifrer